

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

PIG

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S045

PIG.45.HR.R.K1.20

45646

12

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Koji je filozof i političar smatrao da je opće dobro stvar naroda?

- A. Augustin
- B. Ciceron
- C. Platon

- A.
- B.
- C.

2. Koja je od navedenih organizacija utemeljena 1949. godine radi očuvanja mira u Europi i blokiranja širenja sovjetske prijetnje?

- A. Srednjoeuropska inicijativa
- B. Organizacija Sjevernoatlanskoga sporazuma
- C. Vijeće za suradnju država jugoistočne Europe

- A.
- B.
- C.

3. Ujedinjeni narodi organizirali su pregovore o smirivanju napetosti između dviju zaraćenih strana. Što u navedenom primjeru označavaju pregovori?

- A. politički cilj
- B. političku sankciju
- C. političko sredstvo

- A.
- B.
- C.

4. Kako se naziva ustrojstvo države u kojoj je vlast podijeljena između savezne države i zasebnih država kojima su autonomne ovlasti određene saveznim ustavom?

- A. unitarna država
- B. federativna država
- C. konfederativna država

- A.
- B.
- C.

PIG D-S045

01

Politika i gospodarstvo

<p>5. Koja od navedenih zabrana opisuje položaj građana u totalitarizmu i razlikuje ga od položaja u diktaturi?</p> <p>A. popis glazbenih djela i časopisa zabranjenih u obiteljskome domu B. književna djela zabranjena za poučavanje u državnim školama C. zabrana rada privatnih tiskarskih poduzeća</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>6. U kojemu je političkom sustavu vlasti vlada za svoj rad odgovorna i parlamentu i predsjedniku države?</p> <p>A. u predsjedničkome B. u parlamentarnome C. u polupredsjedničkome</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>7. Koje je ideološko obilježje političke stranke koja u ekonomiji zagovara slobodno tržište, a na društvenome planu nacionalnu kulturu i obvezu kršćanske vjerske poduke?</p> <p>A. liberalno B. neokonzervativno C. socijaldemokratsko</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>8. Koja se metoda proporcionalnoga izbornog sustava primjenjuje ako se glasovi birača u jednoj izbornoj jedinici pretvaraju u deset predstavničkih mandata tako da se broj osvojenih glasova dijeli brojevima 1, 2, 3, 4 itd. do 10 te se dobiveni količnici razvrstavaju prema veličini, a onda se na deset najvećih rezultata raspodjeljuje deset mandata?</p> <p>A. Badenski sustav B. D'Hondtova metoda C. metoda izbornoga količnika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>01</p>

Politika i gospodarstvo

<p>9. Koji od navedenih procesa tijekom predizborne kampanje obilježava demokratske izbore?</p> <p>A. postojanje jedne političke opcije B. kontrola izbora od vladajuće stranke C. nadmetanje dviju političkih stranaka</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>10. Za vrijeme aktualnoga sata u Hrvatskome saboru zastupnici traže dodatna pojašnjenja o mogućem sukobu interesa ministra financija. Prema Ustavu Republike Hrvatske, koliko je najmanje zastupnika potrebno za podnošenje interpelacije o sukobu interesa ministra u Vladi Republike Hrvatske?</p> <p>A. 1/10 zastupnika B. 1/5 zastupnika C. 1/3 zastupnika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>11. Koliko zastupnika prema Ustavu Republike Hrvatske treba prisustvovati prvoj sjednici na kojoj se konstituira Hrvatski sabor?</p> <p>A. svi zastupnici B. većina zastupnika C. dvije trećine zastupnika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>12. Veleposlanik Republike Hrvatske završava svoju diplomatsku misiju u stranoj državi. Koja tijela državne vlasti prema Ustavu Republike Hrvatske supotpisuju odluku o njegovu opozivu?</p> <p>A. Hrvatski sabor i Predsjednik Republike Hrvatske B. Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor C. Predsjednik Republike Hrvatske i predsjednik Vlade Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>01</p>

Politika i gospodarstvo

<p>13. Koju od navedenih odluka prema Ustavu Republike Hrvatske ima ovlast donijeti samostalno županijska skupština?</p> <p>A. odluku o izgradnji dijela autoceste u regiji B. odluku o strateškome energetsom projektu na teritoriju županije C. odluku o mreži regionalnih centara kompetentnosti za strukovno obrazovanje</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>14. Koje tijelo državne vlasti prema Ustavu Republike Hrvatske proglašava zakone?</p> <p>A. Hrvatski sabor B. Vlada Republike Hrvatske C. Predsjednik Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>15. U kojoj od navedenih situacija građanin ima pravo podnijeti pritužbu pučkomu pravobranitelju smatrajući da su povrijeđena njegova ustavna prava?</p> <p>A. kada mu bolnička jedinica za centralno naručivanje mijenja termin liječničkoga pregleda B. kada poslodavac pokreće stegovni postupak protiv njega tvrdeći da je zviždač C. kada je pravomoćno osuđen za kazneno djelo nasilničkoga ponašanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>16. Parlamentarna oporba proziva ministra bez portfelja u Vladi Republike Hrvatske da je preusmjerio sredstva za uspostavu regionalnih centara kompetentnosti u turizmu na osiguranje likvidnosti pojedinim poduzetnicima u sektoru turizma diskriminirajući druge. Tko snosi odgovornost prema Ustavu Republike Hrvatske za opisanu politiku?</p> <p>A. Vlada Republike Hrvatske B. predsjednik Vlade Republike Hrvatske C. ministar bez portfelja u Vladi Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>01</p>

Politika i gospodarstvo

<p>17. Na kojim izborima, osim na onima za Europski parlament, može birati i biti biran Belgijac s boravištem u Republici Hrvatskoj?</p> <p>A. na lokalnim B. na predsjedničkim C. na izborima za Hrvatski sabor</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>18. Kojim se dokumentom iz 623. godine, nastalim na području na kojemu su živjeli pripadnici različitih vjerskih zajednica, zaštićuju prava čovjeka bez obzira na vjersku pripadnost?</p> <p>A. <i>Bill of Rights</i> B. <i>Magna Carta Libertatum</i> C. <i>Medinska povelja</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>19. Poduzetnik uvodi suvremenu proizvodnu tehnologiju u posao čime povećava količinu proizvedenih dobara. Na koje se temeljno ekonomsko pitanje odgovara u opisanome primjeru?</p> <p>A. <i>Što proizvoditi?</i> B. <i>Kako proizvoditi?</i> C. <i>Za koga proizvoditi?</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>20. U koju se vrstu dobara ubraja Sunčeva energija koja se uz pomoć solarnih ploča pretvara u toplinsku energiju za proizvodni pogon?</p> <p>A. u potrošno dobro B. u slobodno dobro C. u ekonomsko dobro</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Koji od navedenih ekonomskih problema proučava makroekonomija?</p> <p>A. kako zaustaviti trend rasta stope deflacije B. kako uštedama na proizvodnim čimbenicima povećati dobit C. kako povećati intelektualni kapital poduzeća u uvjetima recesije</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>

PIG D-S045

01

Politika i gospodarstvo

<p>22. Ako na lokalnome tržištu cijena mesa pada, interes kupaca za mesom raste te su spremni kupiti više mesa. Kojim se pojmom opisuje rast interesa kupaca za mesom uslijed pada cijene mesa?</p> <p>A. ponuda B. potražnja C. ravnoteža</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Koji je od navedenih ekonomskih teoretičara najvažniji predstavnik neoliberalne ekonomije kojoj je postavio temelje monetarizma?</p> <p>A. Adam Smith B. Arthur Cecil Pigou C. Milton Friedman</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Kako se naziva tip gospodarskoga sustava u kojemu su resursi u vlasništvu obitelji te ne postoji nacionalno gospodarstvo?</p> <p>A. komandno B. običajno C. tržišno</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>25. Koji je oblik ekonomske politike primijenila država kada je zbog rasta inflacije povećala poreze kako bi ograničila prekomjernu ukupnu potražnju i suzbila inflaciju?</p> <p>A. monetarnu B. ekspanzijsku C. kontrakcijsku</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>26. Proizvođač slatkiša predstavio je tržištu čokoladu s novim punjenjem pokrenuvši nagradnu igru za kupce novoga proizvoda. Kojemu elementu marketinškoga spleta pripada pokrenuta nagradna igra?</p> <p>A. promociji B. plasmanu C. proizvodu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>

PIG D-S045

01

Politika i gospodarstvo

<p>27. Koja od navedenih tvrdnja najbolje opisuje ulogu koju menadžer ima u poslovnoj organizaciji?</p> <p>A. Preuzima rizik kakav preuzima poduzetnik. B. Usmjerava, koordinira i nadzire cjelokupno poslovanje. C. Izvršava zadatke i ciljeve koje mu zadaje vlasnik poduzeća.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>28. Prerađujući bazgu, koristeći se šećerom i vodom, poduzetnik sirovine pretvara u prirodni sok. Kako se naziva opisani element gospodarskoga ciklusa?</p> <p>A. razmjena B. raspodjela C. proizvodnja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>29. Što od navedenoga najbolje opisuje pojam rizika?</p> <p>A. neizvjesnost budućega događaja B. izbor pravoga trenutka za novi pothvat C. sposobnost brzoga uočavanja problema</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>30. Država se zadužila u inozemstvu te se obvezala pravodobno vraćati dug uz odgovarajuću kamatu. Kako se naziva institucija čija je osnovna uloga kontrolirati ispunjavanje financijske obveze države u opisanome primjeru?</p> <p>A. Svjetska banka B. Međunarodni monetarni fond C. Svjetska trgovinska organizacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
PIG D-S045	 01

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

<p>31. Kako se naziva organizirana politička zajednica u kojoj je na određenome teritoriju ustanovljena vlast?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>32. Vlada je donijela razne mjere pomoći kućanstvima ugroženim epidemijom bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-Cov-2. Kako se naziva opisana vrsta politike?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>33. Kako se prema Maxu Weberu naziva tip vlasti kojoj je izvor legitimnosti u uvjerenju društvene većine da se vladar odlikuje posebnim heroizmom te da mu je društvena većina emotivno predana?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>34. U kojemu tipu političkoga poretka prema tradiciji vladar ima doživotnu vlast, a nasljeđuje ga potomak?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>

PIG D-S045

02

Politika i gospodarstvo

<p>35. Koji je temeljni i najviši pravni akt države kojim se uspostavlja politički poredak i određuje odnos između triju dijelova vlasti?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Koje političke stranke nastaju kao reakcija na apsolutističku vlast, a u svojim se programima zalažu za svaki oblik slobodnoga djelovanja pojedinca u političkim i ekonomskim pitanjima?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Političke stranke kršćanskih demokrata i socijaldemokrata u njemačkome parlamentu udružile su se radi stvaranja parlamentarne većine i formiranja vlade. Kako se naziva takav oblik udruživanja dviju ideološki suprotstavljenih političkih stranaka?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Koja institucija ima ovlast izglasati nepovjerenje vladi ili pojedinomu članu vlade u parlamentarnome sustavu vlasti?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Kojemu tipu demokracije pripada atenska demokracija u kojoj svi građani s pravom glasa odlučuju o političkim pitanjima polisa?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>40. Na zboru građana nije prihvaćen novi urbanistički plan grada koji je na javnoj raspravi. Na koji još način prema Ustavu Republike Hrvatske građani mogu sudjelovati u odlučivanju na lokalnoj razini?</p> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. Koje tijelo državne vlasti može prema Ustavu Republike Hrvatske donijeti Strategiju nacionalne sigurnosti i borbe protiv bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-Cov-2?</p> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Skupina građana udružila se radi neovlaštene proizvodnje i prometa nedopuštenim supstancama čime dovodi u opasnost živote i ustavna prava građana. Koje je državno tijelo ovlašteno prema Ustavu Republike Hrvatske pokrenuti kazneni progon opisanoga udruženja?</p> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>43. Zbog kaznenoga djela protuzakonnoga ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj počinitelj je pravomoćno osuđen te je podnio žalbu na rješenje županijskoga suda dok je na izdržavanju kazne zatvora. Koji je sud prema Ustavu Republike Hrvatske nadležan rješavati žalbu toga zatvorenika?</p> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>44. Do isteka mandata sucu Ustavnoga suda nije izabran novi sudac te je odlučeno da mu se iznimno produži mandat. Koje državno tijelo prema Ustavu Republike Hrvatske ima ovlast donijeti odluku iz opisanoga primjera?</p> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>45. Koje državno tijelo prema Ustavu Republike Hrvatske potpisuje isprave o ratifikaciji, odobrenju ili prihvatu međunarodnih ugovora koje je potvrdio Hrvatski sabor?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Kako se naziva povlastica parlamentarnih zastupnika na autonomno i slobodno izražavanje svojega mišljenja i glasovanja te zaštita od progona redovitoga sudstva, a koja je jamstvo neovisnosti zastupnika?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koje državno tijelo prema Ustavu Republike Hrvatske donosi uredbe za izvršenje zakona?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Kako se naziva osoba koja radi zaštite općega dobra medijima dostavlja informacije o ilegalnim i neetičkim aktivnostima moćnih pojedinaca u tvrtkama?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Koje područje ekonomske znanosti proučava gospodarski rast i stabilnost države?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>50. Na tržištu postoji nesavršena konkurencija među ponuđačima mobilnih operatera. Koji još oblik nesavršene konkurencije, osim monopola i duopola, postoji na strani ponude?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Poduzetnik je na kraju poslovne godine ostvario zaradu te je odlučio jedan dio zarade usmjeriti na povećanje plaća svojih zaposlenika. Kako se naziva tržišna funkcija u opisanome primjeru?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Koji još makroekonomski cilj, osim osiguravanja ekonomskoga rasta i osiguravanja uvjeta za kontrolu inflacije, želi postići svaka država?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Država porezom na dodanu vrijednost svakodnevno oporezuje potrošnju svojih građana. Kako se naziva takav oblik porezne politike koju provodi država?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>54. Kako se naziva tržišna situacija u kojoj su ponuđači spremni ponuditi kilogram višanja po cijeni od deset kuna, a potrošači su spremni platiti tu cijenu?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>55. Za jedan američki dolar potrebno je izdvojiti šest hrvatskih kuna. Kako se naziva cijena novca strane zemlje iskazana domaćim novcem u opisanome primjeru?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Koji je puni i točan naziv institucije u Republici Hrvatskoj čija je jedna od osnovnih funkcija propisivanje obveznih rezervi poslovnim bankama?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Osoba je kupila municipalne obveznice koje dospijevaju na naplatu u roku 9 godina. Kako se naziva vrsta obveznica prema dospijeću u opisanome primjeru?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Kako se naziva jedna od osobina poduzetnika zahvaljujući kojoj je sposoban osmisliti i tržištu ponuditi jedinstveni i novi proizvod?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. Kako se naziva višemjesečna faza gospodarskoga ciklusa u kojoj pada realni BDP, raste stopa nezaposlenosti i padaju cijene?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S045</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

60. Kako se naziva institucija Europske unije koja kontroliranjem ponude novca i nadzorom trendova cijena održava stabilnost eura?

0

1

bod

PIG D-S045

02